

BESZÁMOLÓ

Nemzeti Kulturális Alap
Közgyűjtemények Kollégiuma

CSAK TISZTA FORRÁSBÓL

ORSZÁGOS KÖNYVTÁRI NAPOK
BÁCS-KISKUN MEGYÉBEN

2017-2018

CSAK TISZTA FORRÁSBÓL

Beszámoló az Országos Könyvtári Napok 2017-2018. évi Bács-Kiskun megyei eseményeiről

Csak tiszta forrásból! – Így hangzott 2017-ben az Országos Könyvtári Napok felhívása. Megyénk is az Informatikai és Könyvtári Szövetség országos koncepcióját követve, valamennyi korosztály bevonásával tervezte az eseményeket. Az Országos Könyvtári Napok alatt **106 település 724 könyvtári programján 28 425 érdeklődő** vett részt, ami az országos részvétel 11,2%-a. A legtöbb esemény (326) a kölyök korosztályt érintette, de a felnőttek (202) és a tinik (132) is válogathattak a kínálatból. Természetesen voltak baba- (30) és nagyiprogramok (34) is, ezek jelentős része a családi együttlétet is biztosította.

A megyei események koordinálását és szakmai irányítását szokás szerint a Katona József Könyvtár végezte. A városi és községi könyvtárak, valamint a kistelepüléseken működő szolgáltatóhelyeink számára forgatókönyveket, játékleírásokat küldtünk, de számíthattak ránk akkor is, ha aktuális információkra, módszertani segítségre, személyes konzultációra vagy programszervezésre volt szükségük.

2017. OKTÓBER 2. – ÜNNEPI PERCEK

A megyei rendezvénysorozat október 2-án a *120 éves a Katona József Könyvtár* emlékülésével kezdődött. Szemereyné Pataki Klaudia, Kecskemét Megyei Jogú Város polgármestere és Rideg László, a Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés elnöke köszöntő szavai után szakmai és civil szervezetek, valamint az intézmény legjelentősebb partnerei kértek szót. *„Az emberek közösségét a közös cél, vagyis szellemiség tudja összetartani – ha ez nincs, az egész önmagától széthullik. Bács-Kiskun megyében a közös szellemiség – amely kormányokon, önkormányzati választásokon, vagyis sok-sok egymást váltó emberen túl is fennmaradt – a tudás közvetítésének fontossága. A gyerünk, csináljuk! Teremtsük meg az elérhető tudástárral a lehetőségét annak, hogy kiművelt emberfővé válhassanak a gyerekek! Mert nincs más út* – hangsúlyozta az ünneplő közösségnek Sohonyai Edit ifjúsági író.

2017. OKTÓBER 3. – INFORMÁCIÓ- ÉS TUDÁSFORRÁSOK

Nem véletlen, hogy a rendezvénysorozat nyitónapján az információ- és tudásforrások kerültek a középpontba, hiszen ezek hiteles közvetítése a könyvtárak alapvető feladatai közé tartozik. A szolgáltatásismertető, könyvtárhasználati játékok, adatbázis-bemutatók mellett most több volt a digitális kompetenciafejlesztést segítő program, valamennyi korosztály részvételével. A

tematikus nap címét igen változatosan értelmezték az intézmények, szinte valamennyi tudomány- és művészeti ághoz kapcsolódva sor került tartalmas eseményekre.

Bácsalmáson Szabó Zita, jógaoktató indiai élményeit osztotta meg a hallgatósággal, **Baján** Tircsné Dr. Propper Valéria tartott nagyon érdekes előadást Almásy László életéről és felfedezéseiről, míg **Kiskunfélegyházán** a Móra Ferenc Közművelődési Egyesülettel együttműködve várták a fiatalokat az író diákkorát idéző történetekkel. **Kalocsán** a Kalocsai Főegyházmegyei Levéltár kiadásában megjelent Mária-enciklopédia érdekességeibe avatták be a lakosságot, **Lakitelek** Kodály Zoltánról szóló információforrásokat tett közkinccsé, **Lajosmizsén** pedig Cseles csalafintaságok címmel fizikai ismereteket adtak át a diákoknak.

Pálmonostorán izgalmas szellemi kaland volt a Valóság a „valóságban” – A jövő digitális kivételése a jelenbe c. program. Több szolgáltatóhelyünk használta fel az Elmes lelemények: Magyarok, akik lendítettek a világ kerekén c. forgatókönyvünket, például **Katymár**, **Miske**, **Újsolt**.

Csak a tuti!; Internet, a mindentudó; Mit, hogyan, honnan? – ez a néhány kiragadott cím (**Bugacpusztaháza**, **Dunaegyháza**, **Szalkszentmárton**) a megbízható információforrásokat népszerűsítő foglalkozásokat jelöli.

A **megyeszékhelyen** *A jelen múlt lesz – Hogyan digitalizáljuk családi emlékeinket?* címmel módszertani előadást tartottunk, az idősek pedig a virtuális biztonságról hallhattak hasznos tanácsokat a Bács-Kiskun Megyei Rendőr-főkapitányság szakembereitől. Könyvtárunkban e napon nyílt a Goethe-Institut vándorkiállítás Hídépítők címmel, a kortárs német nyelvű irodalom magyar fordításaiból. Ebből az alkalomból vendégünk volt Nádori Lídia műfordító is. Dr. Itzés Tamás hegedűművész képpel és hanggal illusztrált előadása a klasszikus dzsessz történetébe adott értő betekintést, a gyerekeket pedig többféle ismeretterjesztő foglalkozás várta.

Folytattuk azt a sorozatunkat is, amikor sérült emberekkel személyesen találkozhatnak a gyerekek. Nem először találkoztunk az *Értelmi Fogyatékosok Nappali Intézménye* lakóival, akiknek Sport Poha-Rak bemutatója az ismeretszerzés és mozgás harmóniáját fejezte ki. Örülünk, hogy az intézmény felnőtt korú ellátottjai azóta is havi rendszerességgel vesznek részt könyvtári foglalkozásainkon.

2017. OKTÓBER 4. – A BOLDOGSÁG FORRÁSA

Igazán változatos témák és programelemek jellemezték a boldogság-napot. Az irodalom, az olvasás, a zene, a művészetek, a család, a természetjárás mind-mind kiapadhatatlan boldogságforrásként jelent meg a könyvtári kínálatban. Sok helyen került sor hangulatos író-

olvasó találkozókra: Vig Balázs bajuszkalandját éppen úgy élvezték a *bajai* gyerekek, mint *keceli* és *császártöltési* kortársaik. *Lajosmizsén* Gévai Csilla Nagyon zöld könyvének megismerésére invitálták a közönséget, Turbuly Lilla vándorszívének megható történetét *Tabdi*, *Szakmár* és *Homokmégy* óvodásai és kisiskolásai fogadták örömmel, *Kecskeméten* Paulovkin Boglárka meséje nyerte el a gyerekek tetszését. A megyeszékhelyen népszerű program lett Tavi Kata ifjúsági íróval való találkozás is. Sohonyai Edit kamaszokról szóló naplóregénye *Bácsalmáson* és *Tompán* ébresztett kedvet az olvasáshoz, Ötvös Anna kassai történész Márai Sándor feleségéről írt könyvének bemutatójára *Baján* került sor.

„Bármilyen legyen is az, megszerzem neked” – ez a cím a bajai felnőtteknek szóló meseestet jelöli, ahol előszavas mesemondásra, mesehallgatásra került sor a Gombolyító Terápiás Műhely meseterapeutáival.

Lázár Ervin meséi alapján készült Vacskamati virágja c. interaktív bábelőadás *Fülöpjakabon*, *Jakabszálláson* és *Petőfiszálláson*, a Felhőtánc duó zenés műsora *Bácsalmáson* okozott örömet a gyerekeknek. *Hajóson* egy bögre forró tea mellett ajánlották kedvenc könyveiket egymásnak az olvasók. *Jánoshalmán* Szalai Sándor versíró, képzőművésztől szerkesztett monográfiát ismerhették meg az érdeklődők „Édes Szűzanyám, fogd a kezem...!” címmel. Kiskunfélegyházán hangszerbemutatót tartottak, *Szentkirályon* Balázs Hajnalka református lelkész adott át egy „lelki vitaminbombát” a lakosságnak. *Kiskunmajsán* babasarkot avattak, Sükösdön Activity party volt, *Akasztón* Suba Róbert paralimpikon kenussal zajlott egy tanulságos beszélgetés az emberi kapcsolatokról, *Szalkszentmártonban* az Édes álom cukrászda támogatásával a csokoládé került a középpontba boldogságforrásként. *Kecskeméten* több mint kétszázan vettek részt Durányik László karnagy sok-sok zenei betéttel és élőzenével illusztrált előadásán a Kóruséneklés, mint a boldogság forrása címmel.

2017. OKTÓBER 5. – AZ ÉLET FORRÁSA, A VÍZ

A víz napján is sokféle együttműködési lehetőséget használtak ki az intézmények, hogy éltető elemünk jelentőségére, a témához kapcsolódó hasznos információforrásokra irányítsák a gyerekek és felnőttek figyelmét.

Koccintsunk vízzel! címmel országos akció indult Kecskemétre, amelyhez a megyéből többen csatlakoztak *Csávolytól* *Katymáron*, *Petőfiszálláson*, *Szabadszálláson*, *Szankon* át *Tiszaalpárig*. A cél az volt, hogy azonos időpontban fejezhessék ki az emberek, fontos számukra a víz, ezen belül is az egészséges ivóvíz. Az esemény arra is alkalmat teremtett, hogy a cukrozott italok helyett a vízfogyasztást népszerűsítsük.

Nagy sikere volt a látványos, interaktív természetismereti programoknak is. Muslinca Ica segítségével a megyeszékhelyen kívül *Tázláron*, *Kunfehértón* és *Kelebián* tanultak játékosan az őszi munkákról, néphagyományról a gyerekek. Sok település számított a Kiskunsági Nemzeti Park és az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság szakembereinek közreműködésére, akik egy-egy település közvetlen környezetének természeti értékeit mutatták be, igényes prezentációk, interaktív előadások keretében. *Akasztó*, *Bátya*, *Fajsz*, *Fülöpháza* és *Tompa* rajzpályázatot hirdetett a gyerekeknek, *Ágasegyháza*, *Ballószög*, *Érsekhalma* és *Sükösd* óvodásai egészen a tengerig kalandoztak az aranyhal történetének felelevenítésével, *Apostagon*, *Bócsán* és *Tataházán* a Vad Magyarország c. látványos ismeretterjesztő filmet tüzték a KönyvtárMozi műsorára, *Csávolyon* a helyi víztoronyhoz szervezett egy sétát a könyvtár. *Kiskőrösön* a felnőtt Csevegő klub témája a háztartásokban megvalósítható vízzel való takarékoskodás volt, *Bócsa*, *Drágszél*, *Érsekcsanád*, *Érsekhalma*, *Felsőlajos*, *Fülöpháza*, *Imrehegy*, *Kaskantyú*, *Katymár*, *Kiskunfélegyháza*, *Lajosmizse*, *Lakitelek*, *Miske*, *Nemesnádudvar*, *Páhi*, *Pálmonostora*, *Petőfiszállás*, *Szalkszentmárton*, *Tiszaalpár* és *Vaskút* lakossága pedig víz-kvízben tehette próbára tudását, tájékozottságát.

2017. OKTÓBER 6. – MÚLTUNK FORRÁSAI – NÉPI HAGYOMÁNYOK

Október 6. a történelmi múlt és a népi hagyományok napja volt. Az aradi vértanúk emlékét igen változatos tevékenységi formákkal idézték a könyvtárak, általában együttműködve az oktatási és kulturális intézményekkel. *Apostag*, *Dunavecse*, *Harkakötöny*, *Kisszállás*, *Miske*, *Solt*, *Soltvadkert*, *Szabadszállás*, *Vaskút* felnőtt és gyermek lakossága együtt ünnepelt gyertyagyújtással, kiállítással, könyvbemutatóval, vetélkedővel, történelmi játékkal.

Madarason csipketerítők és a község határában talált régészeti leletek bemutatására került sor, *Bátyán* Ültetéstől az őrlésig címmel az ősi paprikatermesztés munkafolyamatait ismerhették meg az érdeklődők, *Császártöltés* pedig a történelmi íjászat népszerűsítésére vállalkozott. De volt sokféle kiállítás is: *Bugacon* a községben összegyűjtött esküvői fotókból, *Tázláron* több felekezet imakönyvekből, *Szentkirályon* pedig az év gyógynövényéről, a mákról.

Érsekhalma helyismereti sétát rendezett a bronzkori földvárhoz, *Jakabszálláson* Sátha György költő ma múzeumként működő tanyájára kerekeztek el „Arany homokon, nomád felhők alatt” az érdeklődők. A *bajai* könyvtár volt a házigazdája a X. Rezét Kupa városismereti versenynek, ahol játékos feladatok megoldásával jutottak új ismeretekhez a város történetéről, híres embereiről, épületeiről, műalkotásairól a vállalkozó kedvű csapatok.

Tass a Gulágról készült film- és könyvbemutatóval emlékezett, a helyi Gubacsi József közreműködésével, *Kiskőrösön* Turán István történész beszélt a Kommunista fordulat (1947-49) városhoz kötődő eseményeiről. A *megyeszékhelyen* az 1848/49-es magyar szabadságharc tábornokainak, törzstisztjeinek sorsa, hőstettei és kitüntetései c. könyvet mutatta be a szerző, lovag Kenyeres Dénes ny. á. alezredes, és temetői séta indult a város jeles személyeinek sírjához. A gyerekeket több foglalkozás keretében a magyar népmesék csodavilágába vezettük be, hogy aztán heten át tartó mesebeli kalandozásuk során számos történettel megismerkedjenek.

A népi hagyományok, népszokások, az őszi jeles napjai változatos formában elevenedtek meg a könyvtárakban. *Madarason* a helyi himzést tanulhatták meg a fiatalok, Kerekegyháza csuhébabák készítésének titkát leshették el a gyerekek, *Tiszaécskén* a randevút adtak egymásnak a madárijesztők, *Kiskunmajsán* a Helyismereti gyűjtemény anyagából készített elektronikus adatbázis bemutatójára került sor. „*Elmúlt a nyár, itt az ősz, szőlőt őriz már a csósz*” – hallottuk a Lóca együttestől *Dávodon, Dunaszentbenedeken, Garán, Öregcsertőn, Uszódon és Vaskúton*.

Népszerűek voltak a helyi értéktárakat bemutató foglalkozások, a helyismereti séták, helytörténeti vetélkedők, például *Szeremlén* Széköm neköm a Sugovica partja címmel mérték össze tudásukat a gyerekek a folyó történetéről.

2017. OKTÓBER 7. – MOZDULJ KII! – A TERMÉSZET FORRÁSAI

Ma már nem számít ritkaságnak, ha a könyvtárak szolgáltatásaik bemutatásával jelen vannak a települések különböző rendezvényein. Az elmúlt években már tudatosan is készültünk arra, hogy az Országos Könyvtári Napok alatt megjelenjünk meglepő, de forgalmas helyeken. Október 7-én megszerzte újra elhagytuk a köépületeket. Sétálva, futva, kerékpárra pattanva vittük a parkokban, ligetekben, helyi irodalmi és természeti értékek közelébe a dokumentumokat, irodalmi játékokat. *Bátyán* virágültetéssel tették otthonosabbá a könyvtár közvetlen környékét, *Páhi* kikerics-túrát hirdetett, a *soltszentimreiek* pedig a Kolon-tóhoz sétáltak ezen a napon. *Érsekcsanád* a kanálishoz látogatott, ahol vízvizsgálatokat, növényhatározást végeztek, természetesen a könyvtári dokumentumok felhasználásával.

Tekerjetelek egyszerre Kecelre – szólta a könyves-bringás szakmai napra való invitálás, ahol a házigazdák mellett a *kiskőrösi* és a *soltvadkerti* könyvtárosok osztották meg egymással tapasztalataikat. Ám a *keceliek* sem maradtak ki a biciklizésből, túrájuk célpontja az *imrehegyi* terebélyes eperfa volt. *Bátmonostor* is megmozdult, hiszen 1849 méter futás várt a

vállalkozó kedvűekre. **Kalocsán** az Érsekkert, ha mesélni tudna címmel invitálták tanulmányi sétára a középiskolásokat.

Kecskeméten a város több pontján – a piacon, a Főtéren, a Kecskeméti Fürdőben és a Vadasparkban – invitáltuk játékra, olvasásra, mesére az érdeklődőket. A központi könyvtárban Dr. Vangel-Nagy Márton állatorvos a házi kedvencek gondozásáról, a felelős állattartásról szolt a családoknak, illetve mindazoknak, akik még ezután tervezik a kisállatok befogadását. Szombat délután meglátogattuk a könyvtárosok által 2017-ben örökbe fogadott Könyvtári Macikat, azaz az örvösmedvéket, további egy esztendőre megújítva gondoskodásunkat.

* * *

2017. OKTÓBER 8. KÖNYVES VASÁR NAP

Az Országos Könyvtári Napok záróeseménye Bács-Kiskun megyében is a Könyves Vasárnap volt. Arra törekedtünk, hogy a települések nagyságától függetlenül valamennyi korosztály találjon kedvére való lehetőséget ezen a hétvégén is. Kecskeméten Gulyás László Vándormuzsikus interaktív mesejátészójával indult a vasárnap, majd mondókázással, mesével, játékkal, rejtvényfejtéssel, kártyajátékok bemutatójával folytatódtak az események. 2014-ben hagyományteremtő szándékkal indítottuk az *Emberék, sorsok, díjak* programot, ahol évről évre olyan Bács-Kiskun megyei személyek meghívására kerül sor, akik az adott időszakban országos, megyei vagy városi elismerésben részesültek. 2017-ben öt közéleti ember volt a moderátor, Kriskó János beszélgetőtársa. A nap a népzenei játszó Bara zenekar muzsikájával, táncbemutatójával, majd tánctanulással zárult. A megyében több könyvtár is kínálta szolgáltatásait ezen a napon. *Bácsbokod*, *Csengőd* és *Kéleshalom* társasjátéknapot szervezett, *Dunatétlen* és *Lajosmizsén* papírszínház büvölte el a kicsiket, *Csávoly* és *Harkakötöny* mesedélelőttre várta a családokat, sőt a *kunadaci* könyvtárba még Vízipók úrfi is beköltözött barátaival a KönyvtárMozi segítségével. **Kalocsán** az Abigélből készült szindarab bemutatásával emlékeztek Szabó Magda születésének 100. évfordulójára, **Baján** a Tankamara zenekar fellépésével zárult a Könyves Vasárnap.

* * *

A városi, községi könyvtárak és a szolgáltatóhelyeink egyaránt használták az általunk készített forgatókönyveket.

A **Könyvári Maci** 2017 őszén „vizes” mondókákkal, versekkel, gyerekdalokkal és A víz tündére c. magyar népmesével ismertette meg az ovisokat 45 alkalommal. Helyszínek:

Bácsbokod, Bácsszőlős, Bátmonostor (2), Bócsa, Borota, Csávoly (2), Csengőd, Dunaszentbenedek, Dunatétlen, Érsekcsanád (2), Érsekhalma, Fülöpjakab (2), Gátér, Géderlak, Jánoshalma (2), Katymár, Kecskemét (6), Kéleshalom, Kiskunmajsa, Lakitelek, Madaras (2), Mátételke, Miske, Nemesnádudvar, Ordas, Öregcsertő, Pálmonostora, Rém, Szakmár (2), Szentkirály, Szeremle, Tataháza, Tompa.

Vizes nyomkereső játékunkat Bács-Kiskun megye 12 településén 19 alkalommal játszották a könyvtárakban. Helyszínek: *Bócsa, Fülöpjakab, Jánoshalma, Katymár, Kecskemét, Madaras, Miske, Petőfiszállás, Szakmár, Szentkirály, Szeremle.*

A békabuzogánytól a rucaörömig

Erre a könyvtári foglalkozásra is az Országos Könyvtári Napok idején került sor 15 településen 22 alkalommal. A csoportos játék főszereplői a hazai életközösségek lakói voltak. Jártunk békaiskolában, játszottunk halakkal, madarakkal, versekkel, közmondásokkal – csak hogy néhányat említsünk a tevékenységek közül. Helyszínek: *Bácsbokod, Bócsa, Dunatétlen, Érsekcsanád, Felsőlajos, Kaskantyú, Katymár, Kecskemét, Kéleshalom, Madaras, Miske, Nemesnádudvar, Ordas, Szakmár, Szentkirály, Szeremle.*

Esti béke szól a tőről... címmel természetismereti játékokat tartalmazó foglalkozás forgatókönyvét is elkészítettük. Ezt átadtuk azoknak a könyvtáraknak, akik szívesen játszottak, beszélgettek a kisiskolásokkal természeti környezetünkről. A tanév során a forgatókönyv alapján, annak kiegészítésével, helyszíni adaptálásával természetismereti vetélkedőre is sor került, ahol a legügyesebb, legkitartóbb játékosok könyvjutalmat vehettek át. A játék helyszínei voltak: *Baja, Bócsa, Csávoly, Dunatétlen, Érsekhalma, Fülöpjakab, Jánoshalma, Kalocsa, Katymár, Kecskemét, Kiskunfélegyháza, Lajosmizse, Lakitelek, Madaras, Miske, Páhi, Szentkirály.*

Számos település gyereklakói tették próbára tudásukat a *Betűbuli* és a tematikus *Ne csak lógj a neten!* játékokban.

Az **Országgyűlési Könyvtár szervezésében** 2017-ben is sor került a „*Könyvtár, ami összeköt*” szakmai továbbképzésre határon túli magyar könyvtárosok részvételével. Október elején 20 könyvtáros érkezett a Katona József Könyvtárba, akik amellyel, hogy megismerkedtek intézményünkkel, részt vettek a vizes nap *Koccintsunk vízzel!* c. programján is.

A heti programokhoz a központi arculati elemek felhasználásával szórólapok készültek, ezek eljutottak az oktatási, egészségügyi, szociális intézményekbe, bevásárlóközpontokba, társintézményekbe, civil szervezetekhez.

Az eseményekhez A/3 méretű plakátokat terveztünk, ezek elektronikus változatát a honlapunkon és a közösségi oldalakon is megtalálta a lakosság. A kistélepülések könyvtári szolgáltatóhelyeire, valamint a városokba elektronikus úton küldtük az általunk szerkesztett, a központi elemeket tartalmazó plakátokat, így azokat egy-egy helyszínen már csak nyomtatni kellett. A Bács-Kiskun Megyei Katona József Könyvtár főbejáratának két oldalán már jóval az események előtt óriás méretben megjelent az Országos Könyvtári Napok logója.

A Országos Könyvtári Napok alatt számos digitális fotón örökítettük meg a legszebb pillanatokot. Ezekből folyamatosan válogattunk a központi honlapra is. A Kecskeméten történekről naponta hírt adott a Kecskeméti Televízió, majd egy stúdióbeszélgetéssel kiegészített összefoglalót is vetített. Ez a visszatekintés azok számára is képet adott szolgáltatásainkról, akik valamilyen ok miatt nem tudtak személyesen köztünk lenni ebben az időszakban.

Köszönjük támogatásukat, amely hozzájárult az Országos Könyvtári Napok eredményes lebonyolításához, sok-sok emlékezetes pillanatot szerevve a könyvtárlátogatóknak és a könyvtárosoknak egyaránt.

Beszámolónk olvasható: www.bacstudastar.hu Pályázatok menüpontban, valamint a <http://hungaricana.hu/hu/nka-palyazati-beszamolok/> oldalon.

Kecskemét, 2018. július 24.

Ramháb Mária
megyei könyvtárigazgató
főtanácsos

